

*TÜRK MÜŞAVİR MÜHENDİSLER
ve MİMARLAR BİRLİĞİ*

Müşavir Mühendislik Sektörü Geliştirme Projesi

25-26 Mart 2009, Ankara

"MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI"

Fatma Çölaşan
GEN-TES Ltd.Şti. / ODTM A.Ş.

www.gen-tes.com.tr

Teknik Müşavirlik (TM) Hizmetleri

*Yatırım Planlama Çalışmaları
Fizibilite Etüdüleri, ÇED Raporları
Sondaj ve Zemin Etüdüleri , Topoğrafya Çalışmaları
Mimarlık/Mühendislik Tasarım Hizmetleri
Tasarım Kontrolluğu
Teknik ve İdari Şartname Hazırlanması
İhale Dosyası Hazırlanması
Teklif Değerlendirme
Müteahhit Seçiminde İşverene Danışmanlık
Mesleki Kontrollük
İnşaat Kontrolluğu
İnşaat ve Proje Yönetimi, Kalite Yönetimi
İşletmeye Alma Danışmanlığı
Tesislerin Doğru Kullanımı İçin Teknik Eğitim
Değerlendirme Hizmetleri vb.*

Teknik Müşavirlik (TM) Hizmetleri

(Mavi: MSS için elverişli hizmetler)

Yatırım Planlama Çalışmaları

Fizibilite Etüdüleri, ÇED Raporları

Sondaj ve Zemin Etüdüleri, Topoğrafya Çalışmaları

Mimarlık/Mühendislik Tasarım Hizmetleri

Tasarım Kontrollüğü

Teknik ve İdari Şartname Hazırlanması

İhale Dosyası Hazırlanması

Teklif Değerlendirme

Müteahhit Seçiminde İşverene Danışmanlık

Mesleki Kontrollük

İnşaat Kontrollüğü

İnşaat ve Proje Yönetimi, Kalite Yönetimi

İşletmeye Alma Danışmanlığı

Tesislerin Doğru Kullanımı İçin Teknik Eğitim

Değerlendirme Hizmetleri vb.

Mesleki Sorumluluk

- Yatırımın başarı serüveni çoğu zaman Teknik Müşavirle başlar. Örneğin iyi bir tasarımla kalitesiz iş yapılabilir ama kötü tasarımla iyi sonuç almak olası değildir. Aynı şekilde, olması gerektiği şekilde verilmeyen kontrollük hizmetleri de yatırımda kalite düşüklüğüne neden olacaktır.
- Tasarım ve kontrollük hizmetlerinin yarattığı katma değer in büyüklüğü ve alınacak sonuçların önemi, bu hizmetlerin mutlaka "gerçek sorumluluk" altında alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Mesleki Sorumluluk

Bugüne kadar ülkemizde teknik müşavirler, tıp doktorları, avukatlar ve mali müşavirlerin vermekte oldukları hizmetlerin sonuçlarına gereğinden fazla hoşgörülü bir gözle bakılıyordu. Buna karşılık söz konusu hizmetleri icra edenler de, belirsizlikler içeren koşullarda dahi işverenlerinin veya hastalarının lehine olacağı yolunda garantisi bulunmayan konularda mesleki bilgi ve becerilerini ortaya koymayı kabullenmekteydiler.

Mesleki Sorumluluk

Yakın gelecekte ise; mesleki hizmetlerin özensiz/dikkatsiz, yani mesleğin kabul edilmiş standartlarının dışında sunulduğu yolunda kesin kanıtlar olmasa bile, her zararın karşılığında bir tazminatın alınması gerektiği yolunda çok belirgin bir tutum egemen olacaktır. Dünyada da bu şekilde bir gelişme izlenmiştir.

Mesleki sorumluluk ---- Sigorta

- Mesleki sorumluluk, bir hizmet sunucusunun (Teknik Müşavir veya Teknik Müşavirlik firması) mesleki hizmetlere ilişkin özensiz, ihmalcı veya yanlış uygulamaları nedeniyle zarar veya kayba uğrayanların bu zararlarının karşılanması yükümlülüğünün kabulü demektir.
- Mesleki Sorumluluk Sigortası ise, yukarıda sözü edilen Teknik Müşavir'in, görevini ihmal etmesinden dolayı tazminata hak kazananlara yapılacak ödemelerle ilgili riskin tamamını veya bir bölümünü bir sigorta şirketine devretme aracıdır.

Riskler

MSS'den önce:

TM için az, İşveren için büyük risk vardır.

MSS'den sonra:

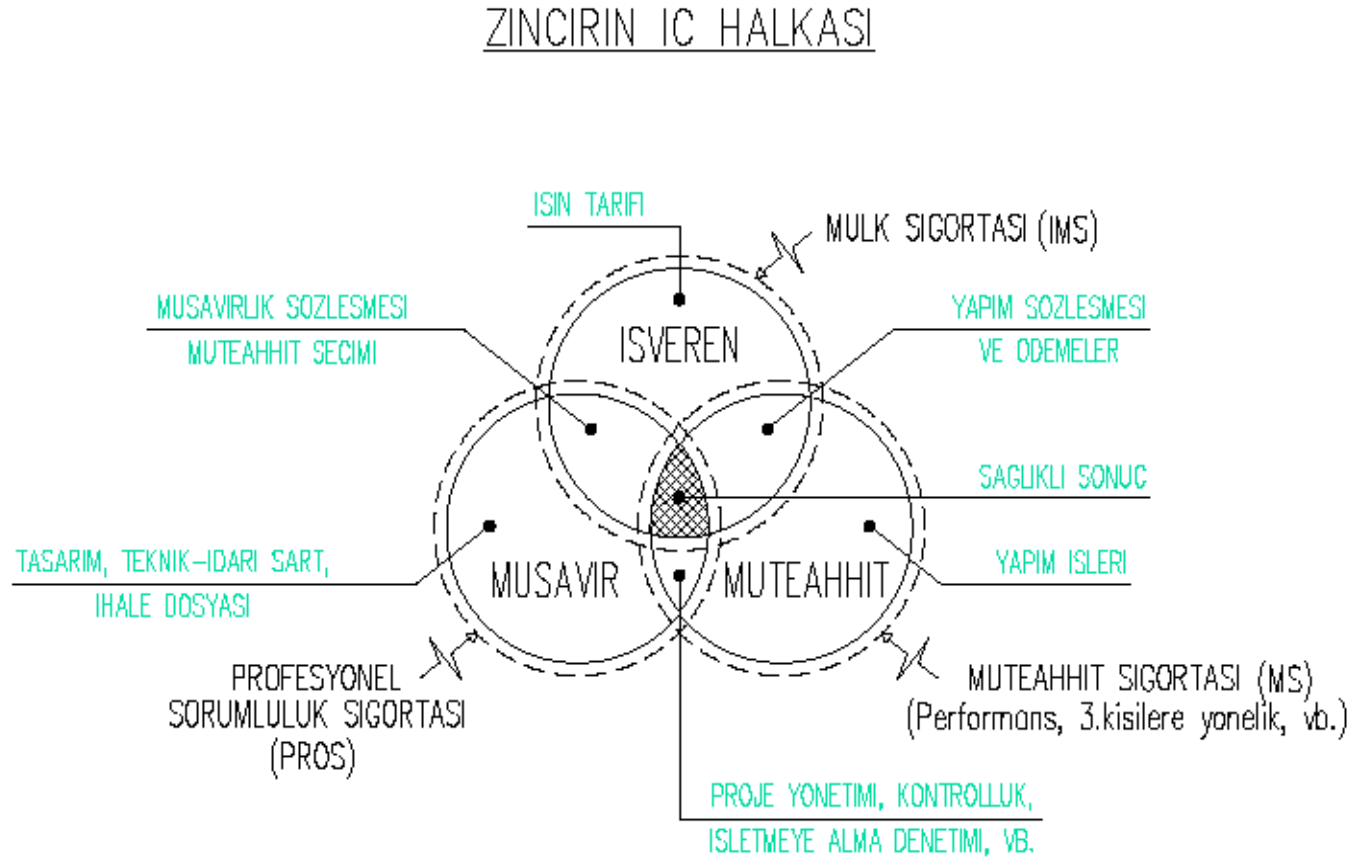
TM için daha büyük, İşveren için daha az risk olacaktır.

Mesleki Sorumluluk

Küçük hizmet → büyük risk

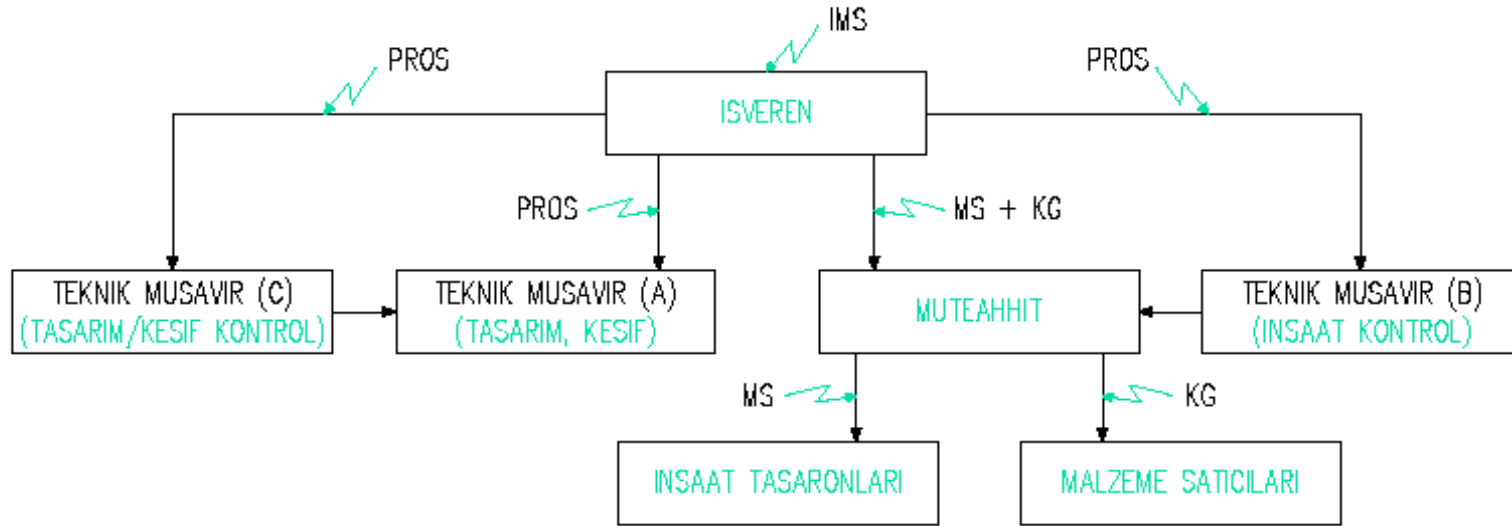
Potansiyel riskler düşünüldüğünde, Teknik Müşavir'e ödenecek ücretin ve Mesleki Sorumluluk Sigortası primlerinin boyutu, ileride kaybedilebileceklerin yanında ihmal edilebilir niteliktedir.

Zincirin Üç Halkası (PROS = MSS)

Geleneksel Model (PROS = MSS)

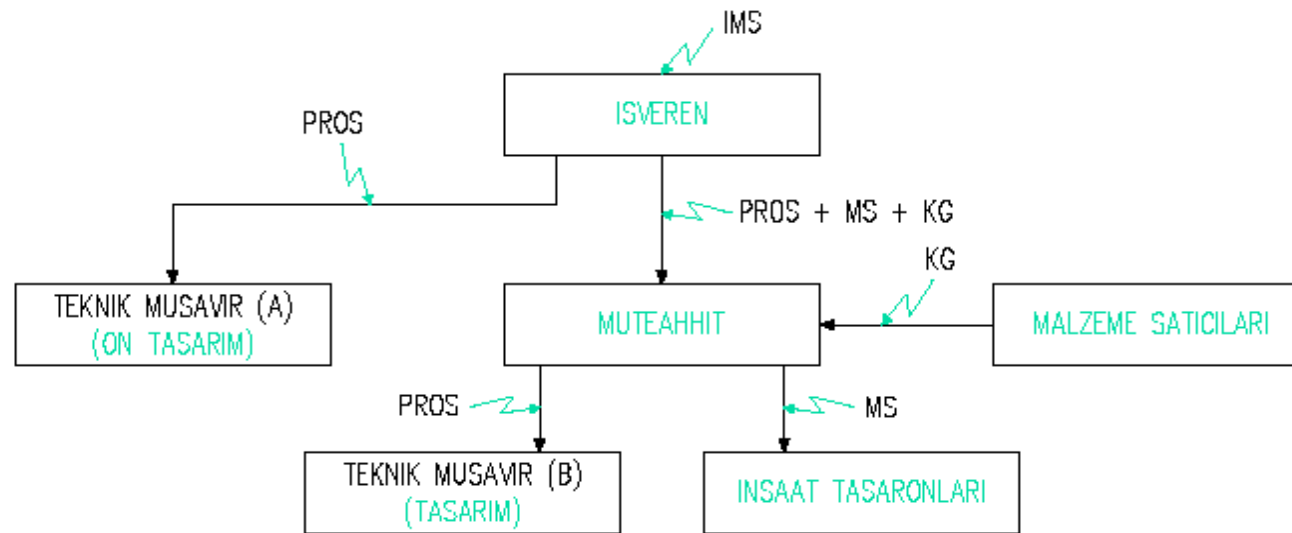
SIGORTA ÇESİTLERİ VE TEKNİK MUSAVİRLERİN ROLÜ
YAPILARDA İNŞAAT MODELİ: GELENEKSEL (CONVENTIONAL)

- PROS --- PROFESYONEL SORUMLULUK SİGORTASI
MS --- MUTEAHHİTLİK SİGORTALARI (Performans, Üçüncü Kisi vs.)
IMS --- İSVEREN MÜLK SİGORTASI
KG --- KALİTE GARANTİLERİ (ISO 9000 vs.)

Tasarla-Yap Modeli (PROS = MSS)

SIGORTA ÇESİTLERİ VE TEKNİK MUSAVİRLERİN ROLÜ
YAPI ELDE ETME MODELİ: TASARLA-YAP (DESIGN-BUILD)

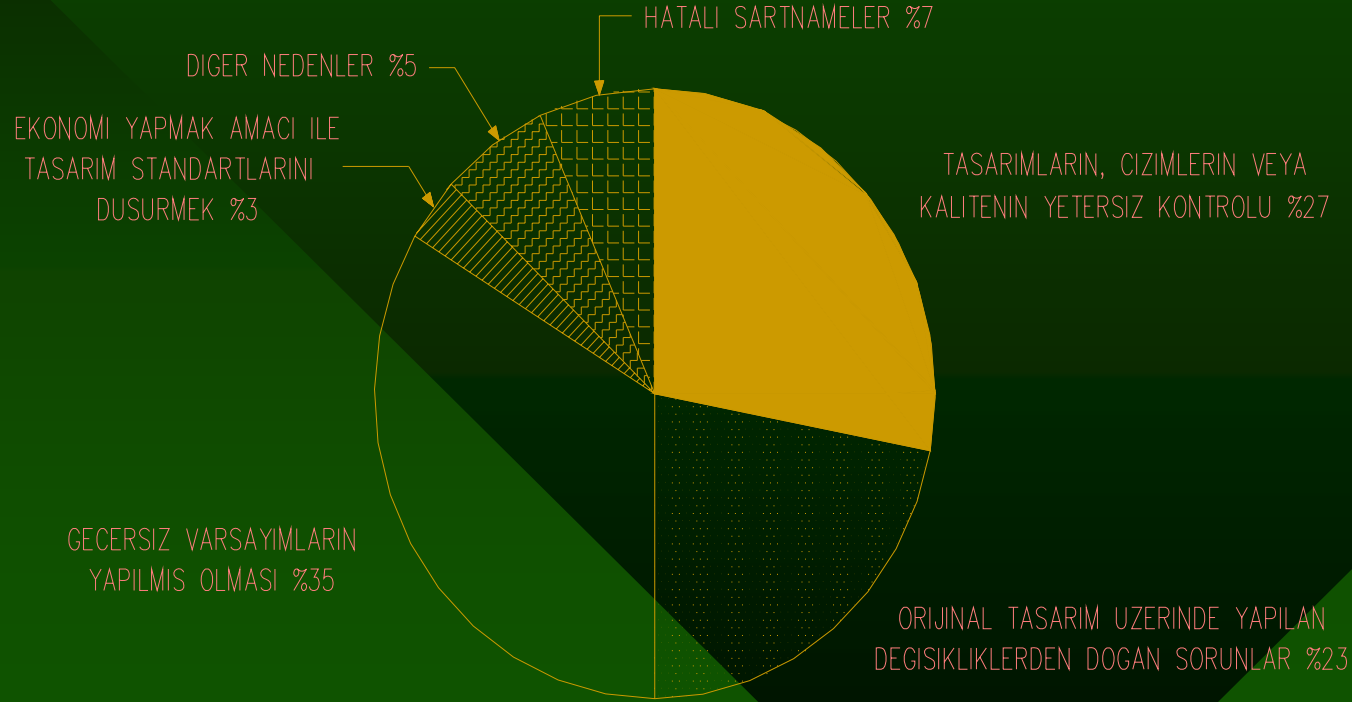

- PROS --- PROFESYONEL SORUMLULUK SİGORTASI
MS --- MUTEAHHİTLİK SİGORTALARI (Performans, Üçüncü Kişi vs.)
IMS --- ISVEREN MÜLK SİGORTASI
KG --- KALİTE GARANTİLERİ (ISO 9000 vs.)

Tasarımla İlgili İddialar

DORDUNCU HANE

TASARIM ASAMASINDA ÖNE SURULEN İDDİA VE TALEPLERİN KAYNAKLARI

Sigorta

- Mesleki Sorumluluk Sigortası, ilk bakışta öyle görünse de "Kasko" gibi bir tazminat sigortası değildir. Bu sigorta aslında caydırıcılık içeren, kullananların kalitelerinin yükselmesine neden olan bir kalite garanti sistemidir.
- Mesleki Sorumluluk Sigortası, uygulamaya konulduğu an yozlaşmaya başlayan "sertifika-karne vs." benzeri bir sistem değildir.
- Bu sigorta sistemi özel sektörün kendi içinde kontrolünü sağlayan, tamamen bağımsız bir "oto-kontrol" mekanizmasıdır.

MSS Tebliđi

“MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI”

Resmi Gazete'de 16.3.2006 de yayımlandı.

Kapsam içindeki hizmet yükümlüleri:

1. Teknik Müşavirler
2. Tıp Doktorları
3. Avukatlar
4. Mali Müşavirler

MSS Tebliđi

Sigortanın Konusu

Bu sigorta sözleşmesi ile sigortalının poliçede belirtilen ve ilgili taraflarca konusu tarif edilerek sınırları çizilen mesleki faaliyeti ifa ederken;

a) Sözleşme süresi içinde meydana gelen olay sonucu doğan ve sorumluluk hükümleri uyarınca tazmini sözleşme süresi içinde ya da sonrasında talep edilen zararlara karşı, veya

b) Sözleşme yapılmadan önce veya sözleşme yürürlükteyken meydana gelen bir olay nedeniyle, sadece sözleşme süresi içinde sigortalıya karşı doğabilecek taleplere karşı sözleşmede belirtilen miktara kadar teminat verilir. Taraflar, (a) ve (b) bendlerinden birini içerecek şekilde sözleşme yapabilecekleri gibi, her ikisini içerecek şekilde de sözleşme yapabilir.

MSS Tebliđi

Klozlar ve Özel Őartlar

Bu genel Őartların eki niteliğindeki klozlar genel Őartlara göre özel düzenlemeler içerebilir. Taraflar, sigorta ettiren ve sigortalının aleyhine olmamak üzere zel Őartlar kararlaŐtırabilir.

Kloz (Mali Müşavirler)

SERBEST MUHASEBECİ SERBEST MALİ MÜŞAVİR VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI KLOZU

30 Nisan 2008

Kloz (Tıp Doktorları ve Diş Hekimleri)

HEKİM MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI KLOZU

30 Nisan 2008

Kloz (Avukatlar)

AVUKAT MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI KLOZU

3 Şubat 2009

Taslak Kloz (Teknik Müşavir)

MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

MÜHENDİS VE MİMAR

MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI KLOZU

*TOBB Teknik Mişavirlik Meclisi tarafından taslak
hazırlanmaktadır. (Mart 2009)*

Taslak Kloz (Teknik Müşavir)

- I. Kapsam**
- II. Teminat Dışında Kalan Tazminat Talepleri**
- III. Ek Sözleşmeyle Teminat Altına Alınabilecek Tazminat Talepleri**

Genel Prensipler

Genel olarak MSS teminatı toplam tutarı, Teknik Müşavir'in hizmet bedelini geçmemelidir. (İstisnai projelerde bu oran hizmet bedelinin en fazla on katına çıkarılabilir.)

Müşavir için yüksek teminatlı düşük muafiyetli bir poliçenin en düşük prim tahakkuku ile yaptırılabilmesi önemlidir.

Poliçelerin içeriği gerek işverenin gerekse müşavirin çıkarlarını adaletli bir biçimde gözetmeli ve kapsamlı olmalıdır. İçi boş poliçeler ne sorumluluk göstergesidirler, ne de işverenin mağduriyetini giderebilirler.

MSS Sistemi Yaygınlaştığında:

- Teknik Müşavir'in hizmet kalitesi zorunlu olarak yükselecektir.
- Teknik Müşavir artık sadece bedel teklifi ile seçilemeyecek, kalite değerlendirmesi mutlaka yapılacaktır. (QCBS)
- Teknik Müşavir'in gelirleri ve karı artacaktır.
- Teknik Müşavir'in saygınlığı ve dolayısıyla değeri artacaktır.

MSS Sistemi Yaygınlaştığında:

- Teknik Müşavirlik firmaları sayıca çoğalacak, bu firmalarda çalışanların sayısı artacaktır. (İstihdama katkı)
- İşveren iddialarındaki artış, ilgili firmaların müşteriler ve kamu oyu karşısındaki imajlarını da olumsuz etkilemektedir. Kalitesiz firmaların güç kaybetmesi nedeniyle bunların haksız rekabetleri zaman içinde ortadan kalkacaktır.
- Üniversitelerin, devlet katkılı kuruluşların, Yapı Denetim Şirketlerinin ve yapım-imalat-tedarik firmalarının Teknik Müşavirlik hizmetleri üzerindeki mevcut rekabetleri zayıflayacak, hatta ortadan kalkacaktır.

MSS Sistemi Yaygınlaştığında:

- Yüksek nitelikli Teknik Müşavirlik kuruluşları bu sigortaya sahip olmayı rekabette üstünlük olarak kullanacaklardır.
- İşverenler, Teklif Alma Şartnamelerini ve Müşavir "Anlaşmaları"ni daha ayrıntılı hazırlamak zorunda kalacaklar, bu hazırlıkları yapmak üzere yine Teknik Müşavir kullanılması gerekecektir.
- Türk Standardları'nın tamamlanması ve gerektiği gibi güncellenmesi zorunluluğu ortaya çıkacaktır.
- Türkiye'de bu güne kadar hiç kaleme alınmamış olan "Yapı Kodları" hazırlanmaya başlanacaktır.

MSS Sistemi Yaygınlaştığında:

- Neden oldukları hasarlar nedeniyle kalitesiz hizmet veren şirketlerin önce sigorta primleri yükseltilecek, bunlar niteliklerini değiştirmedikleri takdirde daha sonra sigorta yaptıramayacak duruma gelecekler ve kapanacaklardır.
- Anlaşmazlıklar konusunda, mahkeme yoluna gidilmeden önce Arabuluculuk (Mediation) ve Hakemlik (Arbitration) gibi ön ve ara çözümler kullanılmaya başlanacak; bu konularda da yine Teknik Müşavir istihdamı gerekecektir.
- Teknik Müşavirlik firmalarının; en az teknik bilgi kadar önemli olan teklif hazırlama, düzenli yazışma, arşivleme, sözleşme yönetimi, inşaat yönetimi gibi becerileri gelişecektir.

MSS Sistemi Yaygınlaştığında:

- Gerçekdışı "Belediye Projesi" gibi tasarımcıları yanlış yollara sevkeden uygulamalar mecburen ortadan kalkacaktır.
- Mesleki Sorumluluk Sigortası kesin teminat yerine geçecektir.
- Anlaşmalar-sözleşmeler kendiliğinden tek taraflı olmaktan çıkacaktır.
- Zaman içinde İşveren, Teknik Müşavir ve Yapım Yüklenicisi'nin uygulamaları giderek gelişmiş ülkeler seviyesine yükselecek; inşaat sektörünün ve dolayısıyla ülkemizin kalkınmasına önemli katkı sağlanacaktır.

Dünya Bankası'nın çok önemli bir saptaması:

"Ülkelerin gelişimi ancak Teknik Müşavirlik kuruluşlarının gelişiminden sonra olabilmektedir ve dünyada bunun tersi hiç görülmemiştir."

*Türkiye'nin "muasır
medeniyetler"
katına
yükselebilmesinin ön
koşulu
mühendislik
hizmetlerinin
geliştirilmesi
ve Teknik Müşavirlik
Kuruluşları'nın
sayıca çoğaltılmaları
olacaktır.*

teşekkür ederim